

ת"פ (תל אביב) 48948-04-22 - מדינת ישראל נ' מ.נ.י נצח ישראל בע"מ - בפירוק

ת"פ (תל-אביב-יפו) 48948-04-22 - מדינת ישראל נ' מ.נ.י נצח ישראל בע"מ - בפירוק ואח'מחוזי עבודה תל-אביב-יפו
ת"פ (תל-אביב-יפו) 48948-04-22
ת"פ (תל-אביב-יפו) 62779-12-22
ת"פ (תל-אביב-יפו) 59832-02-22
מדינת ישראל

נגד

1. מ.נ.י נצח ישראל בע"מ - בפירוק

שרה מטילדה מזרחי

ע"י ב"כ עו"ד שי ארז

3. אורי אוסטרובסקי קוגן

ע"י ב"כ עו"ד דני גרינברג וגלינה פסחוב

בית דין אזורי לעבודה בתל-אביב-יפו - יפו

[08.06.2024]

כבוד השופט אורן שגב

גזר דין ביחס לנאשמת 2

בישיבת ההקראה שהתקיימה ביום 06.02.2023 הורשעה הנאשמת 2 בתיק ת"פ 48948-04-22 בעבירה של אחריות נושא משרה לפי סעיף 2 + 5(א)(1), 2(א)(2) ו- 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991 (להלן - חוק עובדים זרים) וביום 21.05.23 הורשעה באותה עבירה בתיקים ת"פ 62779-12-22 ות"פ 59832-02-22. ביום 21.05.2023 נשמעו הטיעונים לעונש והוגשו מוצגים שונים, כפי שיפורט בהמשך גזר הדין.

בהתאם להסכמת הצדדים, שלושת התיקים הנ"ל אוחדו בפניי, ואליהם צורפו גם שלושה תיקי חקירה שאלו מספריהם: 122454, 123164 ו- 121586.

תמצית טענות המאשימה

1. ב"כ המאשימה טענה כי הנאשמת 2 הורשעה ב-6 אישומים של הפרת אחריות נושא משרה, ביחס לעבירות שבוצעו ע"י הנאשמת 1 של העסקה שלא כדין והעסקה ללא ביטוח רפואי.

2. העונש המקסימלי לעבירה של הפרת נושא משרה בחוק היא 58,400 ₪, ובשלב הראשון, בהתאם לתיקון 113, על בית הדין לבחון האם מדובר באירוע 1, או במספר אירועים. המאשימה טוענת שמדובר ב-6 אירועים נפרדים, שכן מדובר ב-6 תיקים שנפתחו בנפרד, כאשר ביחס לכל תיק, נמצאו עובדים במקום אחר, ההתקשרות בכל תיק למתן שירותי הניקיון או להעסקת עובדים, הייתה עם חברות שונות. משמדובר בעובדים שונים ובפרקי זמן שונים, יש לקבוע כי קיימים 6 אירועים נפרדים, בהם התרחשו העבירות המיוחסות לנאשמות 1 ו-2.
3. יחד עם זאת, בהתאם לפסיקה, בערעור פלילי 5668/13 ערן מזרחי נגד מדינת ישראל, קבע כב' השופט סולברג, כי גם כאשר יש מספר אירועים, יכול בית הדין ובית המשפט, מטעמים מעשיים, לקבוע מתחם עונש 1 לכל האירועים, כאשר מדובר במעשים רבים שמאופיינים בדמיון וחזרתיות (להלן - עניין מזרחי). מאחר וקביעת מספר זה של מתחמים למספר אירועים יגזול זמן שיפוטי יקר, ולאור העובדה שאפשר לראות בשלל האירועים מסכת עבריינית אחת שעניינה היעדר פיקוח מצד הנאשמת על התנהלות החברה שהייתה בבעלותה ובניהולה, המאשימה מבקשת כי בית הדין יקבע מתחם ענישה אחד לכלל האירועים ולכלל העבירות.
4. מבחינת קביעת מתחם העונש ההולם, המאשימה מבקשת כי בית הדין יקח בחשבון את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, וכי עבירות על חוק עובדים זרים, הוכרו בפסיקה כמכת מדינה. כפועל יוצא מכך, גם הפיקוח עליהן צריך להיות הדוק וראוי, בעיקר אצל מעסיק שעיקר עיסוקו הוא העסקת עובדים זרים במתן שירותים ובאספקתם כעובדי כוח אדם.
5. הואיל וקיימים 6 אירועים שונים, ברי, כי מידת הפגיעה בערך החברתי היא גבוהה, ובפנינו 8 עובדים שזכויותיהם נפגעו בשל העובדה שהועסקו שלא כדין, לרבות זכותם להיות מבוטחים, ולכן, המאשימה מבקשת שמבחינת קביעת מתחמים, בית הדין יתחשב במספר עבירות שבוצעו ובתדירותן וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמתה של הנאשמת, ובין סוג העונש.
6. ב"כ המאשימה הפנתה לעניין קביעת מתחם העונש ההולם לפסק הדין בעניין חדוות הורים, לפסק הדין בעניין ל"מ' שירותי כוח אדם, לגבי התחשבות במצב הכלכלי של הנאשמת, לצורך קביעת מתחם העונש, והוסיפה, כי יש לקחת בחשבון בקביעת מתחם, גם את חומרת העבירה וגם את מידת ההוכחה שהציבה הנאשמת לעניין הקשיים הכלכליים שיש לה.
7. לאחר שקלול כל הנתונים, הן לגבי חומרת העבירות והן לגבי מצבה הכלכלי של הנאשמת 2, כפי שהוצג על ידי בא כוחה, המאשימה מבקשת כי מתחם העונש ההולם לגבי כל 6 האירועים, יהיה בן 30,000 שקל ל-90,000 שקל.
8. אשר לעונש הספציפי בתוך מתחם הענישה הנ"ל, המאשימה מבקשת שיילקח בחשבון גם אלמנט ההרתעה האישית במיוחד בנסיבות בהן הנאשמת הורשעה במספר רב של עבירות, ולפיכך, מבקשת כי יגזר על הנאשמת קנס של בסך 54,000 ש"ח בנוגע לכל האישומים ולכל העברות. בנוסף המאשימה מבקשת כי בית הדין יחייב את הנאשמת 2 להתחייב שלא לעבור את העבירות אותן ביצעה, לתקופה של 3 שנים מיום מתן גזר הדין. תמצית טענות הסניגור
9. הסניגור הקדים וטען, כי הנאשמת 2 ניהלה עסק שקרס מבחינה כלכלית והדבר השפיע לא רק על מצבה הכלכלי כי אם גם על מצבה הנפשי באופן משמעותי. עד לקריסתה הכלכלית, הנאשמת פרנסה את משפחתה הכוללת 7 ילדים, ואולם בגלל עיכובי בתשלומים, חזרו המחאות, חשבונות החברה הגובלו והחברה למעשה קרסה ונכנסה להליך פירוק ביום 22/01/2023.

10. כיום היא עובדת כשכירה בתחום הנהלת החשבונות אולם אינה מנהלת, וכנראה שלא תוכל גם לנהל בעתיד ובשנים הקרובות שום עסק עצמאי משלה, וזאת לאור היקף חובות מאוד גדול, לרבות לרשויות המס, לבנקים וחובות אישיים, וביתה ממושכן כערובה להחזר הלוואות שנטלה מגורמים שלישיים
11. הנאשמת 2 מסכימה להתחייב שלא לעבור את העבירות בהן הורשעה על פי הודאתה למשך 3 שנים, אולם לאור מצבה הכלכלי הגרוע ולאור מצבה הנפשי, כפי שעולה מהאישור הרפואי שהוצג, מן הראוי שלא למוטט אותה כלכלית לחלוטין ולמצוא דרך לעזור לה להשתקם מבחינה כלכלית. הנאשמת 2 הודתה בעבירות המיוחסות לה ויש להתחשב בכך במסגרת גזירת עונשה.
12. הנאשמת 2 ערבה להסדר הכספי אליו הגיעה הנאשמת 1. הכנסתה החודשית עומדת על כ-12,000 שקל, ועליה לקיים בית ולפרנס ילדים. קיימת דרישת תשלום בסך 455,000 ₪ מרשות המיסים, חוב בסך 128,000 לבנק המזרחי ותשלום חודשי בגין חובות החברה. הלכה למעשה, היא קרובה מאוד למצב של פשיטת רגל וגזירת קנס כספי משמעותי עלולה להחמיר את מצבה הנפשי והכספי.
13. ככל שבית הדין יראה לנכון להשית קנס כספי על הנאשמת 2, מתבקשת פריסתו לתקופה ארוכה, ולכל הפחות ל-12 חודשים, לאור העובדה שהנאשמת מחויבת לתשלום של 7,000 ₪ בחודש לרשויות המס.
14. מטעם הנאשמת 2 הוגשו לתיק המוצגים הבאים:
- (א) סיכום הערכה ראשונית פסיכיאטרית - הוגש וסומן נא/1.
- (ב) פרוטוקול דיון מבית משפט מחוזי תל-אביב יפו בתיק חדל"ת 56522-09-22 (מיום 22.1.2023) - הוגש וסומן נא/2.
- (ג) מכתב מרשות המיסים בישראל הממוען לנאשמת 1 בנוגע להסדר תשלומים - הוגש וסומן נא/3.
- (ד) דרישה ראשונה לתשלום מרשות המיסים הממוענת ישירות אל הנאשמת כשסכום הדרישה הוא 455,335 ₪ - הוגש וסומן נא/4.
- (ה) 4 תלושי משכורת לחודשים ינואר 2023 עד אפריל 2023 - הוגשו וסומנו נא/5.
- דיון והכרעה
15. בהתאם לתיקון מס' 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1997, שעניינו הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, על בית הדין להקדים ולקבוע האם מדובר בעבירה אחת או במספר עבירות, וככל שאכן מדובר במספר עבירות, על בית הדין לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או אירועים נפרדים; בשלב השני על בית הדין לקבוע את מתחם הענישה ההולם את נסיבות ביצוע העבירה, תוך התחשבות במספר שיקולים: הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה; מידת הפגיעה בערך זה; מדיניות הענישה הנהוגה; הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ומצבו הכלכלי של הנאשם; נסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות נסיבות רלוונטיות שאינן קשורות בביצוע העבירה. ודוק. סטייה ממתחם הענישה הינה בסמכות בית הדין מקום בו הוא מגיע למסקנה כי הדבר נחוץ לצורך שיקום הנאשם או הגנה על שלום הציבור (ע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל נ' חדוות הורים (8.11.14), להלן: פרשת חדוות הורים).

16. בענייננו, הנאשמת 2 הורשעה ב-6 אישומים של הפרת אחריות נושא משרה, ביחס לעבירות של העסקה שלא כדין, העסקה ללא היתר והעסקה ללא ביטוח רפואי, שבוצעו ע"י הנאשמת 1.
17. מקובלת עלי עמדת המאשימה, לפיה יש לראות בשש העבירות ששה אירועים נפרדים, ואבהיר. ראשית, מדובר ב-6 תיקים שונים שביחס לכל אחד מהם מדובר בעובדים שנמצאו בזמנים שונים, במקומות שונים ומכוח התקשרות נפרדת למתן שירותי הניקיון עם מקבלי שירות שונים. מכאן, שמדובר בששה אירועים שלא קיימת ביניהם למעשה זיקה (למעט זהות מבצעי העבירה).
18. מקובלת עלי עמדת המאשימה, הנסמכת על פסיקת בית המשפט העליון בעניין מזרחי, לפיה חרף העובדה שעסקינן במספר אירועים, ראשי בית הדין במקרים מתאימים לקבוע מתחם עונש אחד לכל האירועים, וזאת לאור העובדה שבענייננו מדובר במעשים המאופיינים בדמיון וחזרתיות, כלשון בית המשפט העליון. ובמקרה זה - המכנה המשותף לששת המקרים הוא היעדר פיקוח מצד הנאשמת, בניגוד לחובתה בדין, על התנהלות נאשמת 1 אותה ניהלה.
19. לסיכום חלק זה, ומהטעמים שהובאו ע"י המאשימה, עליהם אוסיף את חומרת העבירות שבוצעו ואת השפעתן המזיקה על העובדים שלא בוטחו בביטוח רפואי מחד גיסא ועל המשק הישראלי מבחינה כלכלית, מאידך גיסא. במקרה זה, עוצמת הפגיעה מתעצמת לאור ריבוי המקרים. לפיכך, אני קובע כי מתחם העונש הראוי הוא בין 30,000 ₪ ל- 90,000 ₪.
20. אשר לעונש הספציפי בתוך מתחם הענישה הנ"ל, עקרונית מקובלים עלי טיעוני המאשימה, ועל אף שסבורני כי בבקשתה לקבוע קנס ספציפי בסך 54,000 ₪ לכל שש יחידות העבירה, המאשימה גילתה התחשבות בנאשמת 2, מצאתי כי לאור נסיבותיה האישיות, כפי שפורטו בפניי, מתקיים צידוק לחרוג לקולה ממתחם הענישה וזאת משיקולי שיקומה הכלכלי של הנאשמת 2, בתקווה כי שיקומה הכלכלי יוביל במהרה לשיקומה הנפשי, ואבהיר.
21. במקרה זה, סבורני כי לשיקולי הרתעה עתידית של הנאשמת לבל תשוב ותעבור על העבירות שבביצוען הורשעה על פי הודאתה, נודעת חשיבות גדולה יותר מאשר התועלת החברתית שתצמח מהשתת מלוא הקנס שהמאשימה ביקשה להשית עליה, ובמה דברים אמורים?
22. ראשית, הנאשמת הודתה במעשים המיוחסים לה בששת התיקים וביקשה לאחד את הדיון בהם. בכך לא רק חסכה זמן שיפוטי יקר מאוד, אלא אף הפנימה את חומרת העבירות ואת ריבויין; שנית, יש לקחת בחשבון את נסיבותיה האישיות של הנאשמת, אם ל- 7 ילדים, ללא עבר פלילי, ובמיוחד את המצב הנפשי בו היא נמצאת, בהתאם למסמך הרפואי שהוצג בפניי, שמדבר בעד עצמו, ושאמנע מפירוט תוכנו מטעמים שבצנעת הפרט; שלישית, מהמסמכים שהוצגו בפניי, הנאשמת שרויה בחובות כספיים כבדים, ובהתאם לדברי הסניגור, שלא הובאה ראיה לסתור אותם, פועלת מידי חודש לשלם; רביעית, בהתאם לתלושי השכר שהוצגו בפניי, הנאשמת עובדת ומשתכרת למחייתה, ולעובדה זו נודעת בעיניי חשיבות גדולה בדרך לשיקומה הכלכלי ולמניעת מצב בו חלילה יפלו היא ובני משפחה כאבן ריחיים מבחינה כלכלית על החברה. סבורני כי הדבר מצביע על החלטתה להשתקם כלכלית, ויש לעודד מגמה זו.
23. אשר על כן, השתכנעתי מדברי הסניגור, כי השתת קנס כספי על הנאשמת בשיעור שנתבקש ע"י המאשימה, עלולה להוביל אותה אל עברי פי פחת מבחינה כלכלית, שעה שמנגד עומדת האפשרות להטיל עליה קנס כספי נמוך יותר, אותו תשלם לשיעורין, ולהכביד יד בנוגע להתחייבות שתוטל עליה להימנע מלחזור ולבצע את העבירות שבביצוען הורשעה על פי הודאתה.

24. לפיכך, אני מקבל את עמדת המאשימה לפיה ההתחייבות תהיה לתקופה המקסימלית הקבועה בחוק - 3 שנים ממועד מתן גזר הדין - ועל כך אוסיף, כי החלטתי לאמץ את המודל שנפסק בבית הדין הארצי בתיק ע"פ 52001-05-14 טיב טעם רשתות בע"מ נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 01.08.16) (להלן - עניין טיב טעם), קרי: חיוב הנאשמים בקנס מותנה במכפלת מספר העבירות שבביצוען היא הורשעה על פי הודאתה (6). סבורני, בענווה המתבקשת, כי מודל זה משמש הרתעה אפקטיבית בנסיבותיהם האישיות של נאשמים דוגמת הנאשמת 2 בתיק זה. ער אני לעובדה שבעניין טיב טעם, בית הדין הארצי פסק כי ההתחייבות הכספית תועמד על גובה מכפלת מחצית ממספר העבירות בסכום הקנס המקסימלי, ואולם, סברתי כי במקרה זה, לאור החלטתי לחרוג משמעותית לקולה בקנס הכספי שגזרתי על הנאשמת, מן הראוי להחמיר עמה בסכום ההתחייבות.
25. על כך אוסיף, כי בהתאם להלכה שנקבעה בדנ"פ 8062/12 מדינת ישראל המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ, (2.4.2015) עמ' 9-10, פסקה 12, העיצום הכספי אינו חזות הכל, והוא רק רכיב עונשי אחד המצטרף לרכיב עונשי אחר - הטלת התחייבות על נאשם להימנע מביצוע עבירה בה הורשע. התחייבות זו מהווה כשלעצמה עונש של קנס מותנה, הגם שמדובר בעונש הקל שבעונשים הקבועים בחוק העונשין. אחרית דבר
26. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמת 2 את העונשים הבאים:
(א) קנס כספי בשיעור 12,000 ₪, אשר ישולם ב- 12 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל אחד. מועד תשלומי של התשלום הראשון - 01.09.24 ובכל 1 בחודש לאחר מכן.
(ב) בתוך 30 יום מהיום, הנאשמת תחתום על התחייבות להימנע מביצוע העבירות שבביצוען הורשעה על פי הודאתה בששת התיקים מושא הליך זה, למשך 3 שנים מהיום. ככל שהנאשמת תפר את התחייבותה זו, תהיה היא צפויה לקנס כספי בסך 350,400 ₪ (הקנס המקסימלי בגין כל יחידת עבירה בסך 58,400 ₪ במכפלת 6 העבירות בהן הורשעה).
27. תשומת לב הנאשמת מופנית לכך, שבחלוף המועד ובהיעדר חתימה, אשקול לבטל את הקנס הכספי המקל שגזרתי עליה ואשוב ואשקול את הקנס הכספי שנתבקש ע"י המאשימה, לרבות הטלת עונש מאסר לפי סעיף 74 לחוק העונשין.
28. להלן הוראות כלליות:
א. ככל שמועד התשלום חל בשבת או ביום חג, על הנאשמת להקדים את התשלום על מנת להימנע מקנסות ומריבית פיגורים.
ב. החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית הדין.
ג. ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:
· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון ******.
· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
למזכירות ביה"ד
29. המזכירות תשלח את ההתחייבות למשרד הסניגור עוה"ד שי ארז, אשר ידאג להשיבה לתיק ביה"ד כשהיא חתומה ע"י הנאשמת, וזאת בתוך 30 יום מהיום.
30. בתיק זה טרם הוכרע דינם של הנאשמת 1 - לגביה ניתן צו פירוק, ושל נאשם 3 שבעניינו הוגש לתיק זה ייפוי כוח ביום 15.02.24.
31. לאור פרישתי הקרובה, התיק מועבר בזאת לכב' נשיאת בית הדין, השופטת הדס יהלום, לצורך הקצאתו לגורם שיפוטי אחר.
ניתן היום, ב' סיוון תשפ"ד, 08 יוני 2024, בהעדר הצדדים.